

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

Capvt IV. Castitas & Sobrietas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

animarum, qui non opibus alienis cum-
mulandis; sed suis profundendis stu-
duerunt. Hos inspice, ista imitare:
admouet stimulum Apostolus: *Est,*
inquit, questus magnus pietas cum suffici-
entiâ, nihil enim intulimus in hunc mun-
dum, haud dubium, quin nec auferre quid
possimus: habentes autem alimentum, &
quibus tegamur, his contenti simus. Atqui
vt paruo alamur, natura paucis con-
tenta est, tegi verò etiam faciliùs, &
minori possumus. Subiungit deinde
ingentia mala, quæ auaritia secum,
trahit, ac deniq; concludit; Tu verò
homo Dei (ita pastorem animarum ap-
pellat) hæc fuge, sectare verò iustitiam,
pietatem, fidem, charitatem, patientiam,
miser ricordiam.

CAPVT IV.

Sit Castus, & Sobrius.

NVM: I.

Necessitas castitatis præsertim in
Neo-parochis.

Non

Non licet, neque hîc lubet excurre
 rere in laudem Castitatis: licet
 habeam campum apertum, & latè pa-
 tentem. Paucis multa complexus est
 S. Bern: *Quid, ait, decorius Castitate?*
quæ mundum de immundo conceptum se-
mine, de hoste domesticum, Angelum de-
niq; de homine facit? Verùm vt in omni
 hominum genere decora sit, mascu-
 la, imò Angelica ista virtus, at certè
 non modò decora est in Sacerdote;
 sed etiam apprimè necessaria, idque
 significabat in lege veteri tunica Sa-
 cerdotalis non modò de se stricta; sed
 quam etiam baltheus ad renes arctiùs
 adstringebat: quæ lex multò nunc
 magis nostros Sacerdotes obligat,
 quòd ad res sanctiores, diuiniorésque
 tractandas initientur, & quotidie in
 sacrificio castissimum Agnum; C H R I -
 S T I corpus & sanguinem, manibus,
 ore, intimis visceribus contingant,
 quod fieri oportet, sanctè, castè.

N V M:

Difficultas.

AT tibi præ ceteris, mi Neo-paroche, ad æmulationem, & gloriam Angelicæ Sanctimonix majori studio enitendum est, quòd ob singulares causas ad eam pertingere tibi futurum sit difficilius: nam primò euocaris ex eo loco, vbi plurima stabant tutandæ pudicitix propugnacula, scholarum optimi magistri, Marianarum Sodalitatum exercitationes, Superiorum, qui à latere, & in oculis perpetuò aderant, vigiles curæ. Nunc verò immitteris in liberum campum, ad pestilentem auram, vbi remotis arbitris, & censoribus effrænes passionis, præsertim libidinum, impunè magis vagantur, & potentiùs abripiunt, præsertim juvenilem tuam ætatem, quæ ignem oleùmque subministrat; vt totus non magno negotio in flammam abeas. Deinde (quod caput

caput

caput est) ad ardendum incentiva in-
 posterum crebrius incident, & vehe-
 mentiùs incitabunt, vel ex domestico
 foeminarum contubernio, vel ex ali-
 quarum nonnunquam familiaritate,
 prætextu quodam pietatis; nonnun-
 quam verò ex necessario subsidio offi-
 cii pastoralis. Nihil periculosius ad
 naufragandum, quàm istæ Syrtes,
 Scyllæ, Charybdes. Præterea domum
 aduentant, aliæ nescio quid negotio-
 rum acturæ: aliæ in templo consiten-
 tes audiuntur ad aurem nullo teste,
 nullo arbitro, non rarò locis, & tem-
 poribus obscuris, coniugatæ, viduæ,
 puellæ, nonnunquam etiam lupæ.
 Nemo non videt, quàm ista, præser-
 tim si in animum minùs castum incur-
 rant, primò validè succutiant, deniq;
 deturbent. Res loquitur, & vtinam
 tacerent exempla. Quare meritò
 Concil: Trid: sess: 25. de reform: c. 14.
 prohibet quibuscunque Clericis, ne
 Concubinas, aut alias mulieres, de qui-
 bus

bus possit haberi suspicio, in domo, vel extra, teneant, aut cum illis ullam consuetudinem habere audeant, alioqui vult, vt poenas à sacris Canonibus vel statutis Ecclesiæ impositas incurrant. At necesse est, inquires; vt, nisi Pastoris personam, aut munus depenam; cum foeminis verfer, subinde etiam conuerfer. Quid tunc agam? Clypeum, & loricam indue, vt vel hostile telum retundas, vel infringas, vel ictum saltem euites. armis, & præsiidiis hîc opus est, acriterq; decertandum, ideo Palladem Virginitatis Deam, antiquitas armatam esse finxit. Verùm ista persequi iam non vacat, ad libri calcem quædam necessariò dicenda mihi erunt; audies; si placet.

N V M: III.

Sobrietas.

Sobrietas ebrietas, nomine affines, re maximè repugnant: illa castitatis amica, hæc inimica. proli-

XIII

xum rursus argumentum : sed institutum meum monet, vt breuis siml. : ego hîc satis habuero, si, quantum Parocho necessaria sit sobrietas, ex ebrietatis turpitudine ostendero. Philistini sacerdotes Dagon ventriculosum Deum, imò totum ventrem, coluère quondam. crederétne quispiam idolum istud etiam inter primos Christianos sua templa habuisse, suas aras, suos sacrificulos? certè Apostolus tales aliquos etiam flens agnoscit, quorum Deus venter erat : quem locum explanans Tertullianus : *Deus, inquit, venter, pulmo templum, aqualiculus altare, quibus tota charitas in cacabis feruet, fides in culina, spes tota in ferculis.* Et verò hic ventri-dæmon habet adhuc aliquos mystas, & sacrorum ministros, atq; vtinam nullos ex Sacerdotibus Christi, quibus istud Jeremiæ occlamandum sit. *O Pastor! O Idolum!* quid enim esset pastor ebrius aliud, quàm Idolum? oculos haberet,
 & non

& non videret; aures, non audiret; nares, non odoraretur; manus, non palparet; pedes, non ambularet; lingua pastoris est iste pastor, ac ne homo quidem: rectè enim Chrysologus: *Ebrietatem qui habet, homo non est, & Augustinus, eam qui habet, seipsum non habet.*

Agedum nunc; quid fiet isto pastore non pastore, homine non homine? an sine graui gregis offensione præesse, an omnino officium facere poterit? si dicendum ad populum, si omnino loquendum erit, aut impedirà linguâ amittet vocem, aut humanam non edet; frendebunt dentes, labia tremant, nec manus, nec pedes obsequentur; errabit, labetur velut comitali morbo correptus, & quâ ratione homo ratione carens, horas Canonicas recitabit? quomodo stabit ad altare? quo ore DEVM vocabit? quibus manibus tractabit? quâ temeritate in stomachum eructantem

B

per

per impuras fauces transmittet? aut
(si à sacrificio abstineat) in templo
vel non cantabit, vel submugiet.

Denique quanto non solum cum
scandalo, verum etiam cum periculo
baptismum, absolutionem, Eucharis-
tiam, extremam vñtionem balbuti-
ens, titubans, vix sibi praesens, admi-
nistrabit? Tamen ad sua munia ritè
obeunda, ad Sacramenta sanctè mini-
stranda dies, noctesque, ac properno-
dum omni temporis momento Paro-
chi prompti, & expediti esse debent
nam plerumque, vt sit in humanis, su-
biti, & inopini casus accidunt, quibus
necessitas, aut commoditas populi, su-
iure salutis auxilia deposcentis, ope-
implorent, & quam pastores exhibe-
re teneantur. En tibi, quàm necess-
sit te, non modò nunquam ebrium, sed
semper sobrium esse: nam ebrios Pa-
rochos credo iam nullos esse, aut cer-
tè paucos, at minùs sobrios, paulò
plures. De conuiujs, popinis, & lu-

libus

libus erat quoq; aliquid, quod mone-
rem: Verùm alio postea loco fiet
commodiùs.

CAPVT V.

Sit Prudens, Vigilans, Diligens,
NVM: I.

*Regimen animarum singularem requirit
prudentiam.*

PRudentia ceterarum virtutum
moderatrix est: iis enim medium
ponit, intra quod consistant, ne defe-
ctu, aut excessu à recto exorbitent.
Principalis est hæc virtus, id est, viro-
rum principum, & regum: sine quâ
regere velle insania est: Philosophi
ea mens est, idq; sapientes Ægypti o-
culo ad summitatem sceptri fixo hye-
roglyphicè adumbrârunt; sed nulli
prudentia necessaria magis, quàm pa-
storibus animarum: est enim hoc regi-
men, vt eminens, ita perarduum,
ideóque Christus, cum Apostolos ad
salutem animarum ex officio procu-
randam